

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами
та особами без громадянства»

для студентів

спеціальності

231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня

першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

231.00.01 Соціальна робота
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації
(за наявності)

(назва спеціалізації)

Київ – 2022

Розробники:

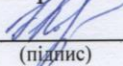
Аліна ДУЛЯ, викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Інституту людини.

Викладачі:

Аліна ДУЛЯ, викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Інституту людини.

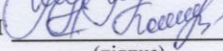
Робочу програму розглянуто і затверджено:

На засіданні кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Протокол від 17.01.2022 р. № 2

Завідувач кафедри (Тетяна ЛЯХ)
(підпис)

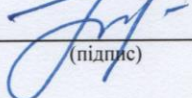
Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником
освітньої програми) 231.00.01 Соціальна робота
(назва освітньої програми)

01.02. 2022 р.

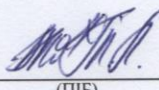
Керівник освітньої програми (Наталія КЛІШЕВИЧ)
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.02. 2022 р.

Заступник директора Інституту людини (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 2022/2023 н.р. (підпис) () (ПІБ), «29» 08 2022 р., протокол № 15

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	3	
Семестр	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – полягає у формуванні мотиваційної, когнітивної та операційної складової готовності студентів до реалізації соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з особливостями здійснення соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства;
- сформувати вміння критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері соціального забезпечення внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства;
- сформувати вміння використовувати широкий спектр прийомів і засобів розв'язання соціально-психологічних проблем отримувачів соціальних послуг;
- сприяти розвитку готовності до розроблення та реалізації соціальних технологій з урахування проблем, потреб та особливостей соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота таких загальних та спеціальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

- СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

- СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

- СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

- СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

3. Результати навчання за дисципліною:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

- ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

- ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

- ПРН 28. Здатність застосовувати знання з інклюзії при роботі з особами з особливими освітніми потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Внутрішньо переміщені особи та особи без громадянства як соціальна проблема в Україні							
Тема 1. Співвідношення понять «біженець», «мігрант», «особа без громадянства», «внутрішньо переміщена особа»	6	4	2				

Тема 2. Соціально-психологічний стан внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	6	2	4				
Самостійна робота 1. Актуальні проблеми внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	14						14
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	6				14
Модуль 2. Оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства							
Тема 3. Визначення та програма оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	8	4	4				
Тема 4. Методи оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	8	4		4			
Самостійна робота 2. Особливості застосування методів оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	14						14
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	4	4			14
Модуль 3. Законодавче забезпечення соціальної роботи із внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства							
Тема 5. Нормативно-правові акти, які містять положення про гарантії, пільги, допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства	6	2	4				
Тема 6. Пільги та послуги для внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства відповідно до законодавства України	6	4	2				
Самостійна робота 3. Послуги, які надаються біженцям, мігрантам, особам без громадянства та внутрішньо переміщеним особам відповідно до їхніх потреб	14						14
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	6				14
Модуль 4. Змістовно-технологічне забезпечення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства							
Тема 7. Специфіка соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства	4	2	2				
Тема 8. Ведення випадку внутрішньо переміщених осіб, які опинились в СЖО	6	4	2				
Тема 9. Планування та надання допомоги внутрішньо переміщеним особам, сім'ям з	6	2		4			

дітьми							
Самостійна робота 4. Рекомендації щодо соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	14						14
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	4	4			14
Усього	120	28	20	8			56

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Внутрішньо переміщені особи та особи без громадянства як соціальна проблема в Україні

Тема 1. Співвідношення понять «біженець», «мігрант», «особа без громадянства», «внутрішньо переміщена особа» (4 год.)

Зміст понять «біженець», «мігрант», «особа без громадянства», «переселенець», «внутрішньо переміщена особа». Категорії внутрішньо переміщених осіб. Спільні та відмінні риси понять «біженець», «особа без громадянства», «мігрант» та «внутрішньо переміщена особа». Класифікація мігрантів.

Основні поняття: біженець; мігрант; апатрид; особа без громадянства; переселенець; внутрішньо переміщена особа; міграційні процеси; незаконна міграція; нерегульована міграція; нелегальна міграція; мігранти зовнішні, або міжнародні; мігранти легальні; напівлегальні мігранти; мігранти трудові; мігранти політичні.

Семінарське заняття 1. Розмежування понять «біженець», «особа без громадянства», «мігрант» та «внутрішньо переміщена особа». (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 1, 2, 7

Тема 2. Соціально-психологічний стан внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (2 год.)

Основні ознаки внутрішньо переміщених осіб в Україні. Проблеми внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (матеріальні, житлово-побутові, правові, освітні, комунікаційні проблеми та проблеми в отриманні соціальної підтримки та медичного обслуговування, проблеми з працевлаштуванням) Емоційно-психологічний стан внутрішньо-переміщених осіб, які пережили травматичний досвід.

Основні поняття: внутрішньо переміщені особи; особи без громадянства; ознаки внутрішньо переміщених осіб; соціально-психологічний портрет; самореалізація; соціальна адаптація; інтеграція; оцінка потреб; соціальна допомога, медичне обслуговування.

Семінарське заняття 2. Соціально-демографічний портрет внутрішньо переміщених осіб в Україні (2 год.)

Семінарське заняття 3. Проблеми внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 5

Додаткові: 3, 4, 6

Модуль 2.

Оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства

Тема 3. Визначення та програма оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (4 год.)

Визначення та можливості оцінювання. Принципи оцінювання. Програма оцінювання. Функції програми. Структура програми (проблема та її актуальність, об'єкт, предмет, мета та завдання, інтерпретація понять, визначення показників, вибір методів збору даних, створення плану реалізації).

Основні поняття: оцінювання; потреба; внутрішньо переміщені особи; особи без громадянства; місцеві громади; провайдери послуг; програма оцінювання; формування програми; методична, методологічна, організаційна функції; показники; пілотування анкети.

Семінарське заняття 4. Проведення оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства в Україні (2 год.)

Семінарське заняття 5. Міжнародний досвід проведення оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5

Додаткові: 7, 8, 9

Тема 4. Методи оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (4 год.)

Особливості та ключові аспекти проведення громадських зустрічей. Метод опитування та його особливості при оцінюванні потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. Особливості фокус-груп та глибинного інтерв'ю. Переваги та обмеження спостереження. Метод аналізу документів та картування при оцінюванні потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства.

Основні поняття: зустрічі в громаді; опитування; вибірка; фокус-група; глибинне інтерв'ю; експертне інтерв'ю; спостереження; аналіз документів; картування.

Практичне заняття 1-2. Методи оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (4 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3
Додаткові: 1, 5, 9

Модуль 3.

Законодавче забезпечення соціальної роботи із внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства

Тема 5. Нормативно-правові акти, які містять положення про гарантії, пільги, допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства (2 год.)

Правовий статус «осіб без громадянства» та «внутрішньо переміщених осіб». Нормативно-правове забезпечення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. Ключові цілі Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

Основні поняття: статус; внутрішньо переміщені особи; особи без громадянства; нормативно-правове забезпечення; соціальний захист; пільги; гарантії; послуги; соціальна допомога.

Семінарське заняття 6-7. Удосконалення нормативно-правової бази забезпечення (4 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 2, 7

Тема 6. Пільги та послуги для внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства відповідно до законодавства України (4 год.)

Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. Матеріальна допомога внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства. Житлова субсидія. Право на безкоштовне і пільгове житло. Право на земельну ділянку. Пільга по кредитах. Освітня пільга. Медичне забезпечення. Забезпечення прав безробітних. Правова допомога та судовий збір.

Основні поняття: внутрішньо переміщена особа; права і свободи внутрішньо переміщених осіб; пільги; матеріальна допомога; субсидії; житлово-комунальні послуги; медичні послуги; освітні пільги; забезпечення прав безробітних.

Семінарське заняття 8. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 1,2, 3

Модуль 4.

Змістовно-технологічне забезпечення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства

Тема 7. Специфіка соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства (2 год.)

Сутність та принципи соціальної роботи з внутрішніми мігрантами. Перспективні напрямки поліпшення ефективності соціальної роботи з мігрантами. Напрямки практичної соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами. Функції соціальних працівників у роботі з внутрішньо переміщеними особами.

Основні поняття: внутрішньо переміщена особа; принцип роботи з іммігрантами; соціальна робота; практична соціальна робота; напрями практичної соціальної роботи; функції соціального працівника.

Семінарське заняття 9. Стан надання соціальної підтримки особам без громадянства та внутрішньо переміщеним особам у державних та недержавних організаціях (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4

Додаткові: 2, 6, 9

Тема 8. Ведення випадку внутрішньо переміщених осіб, які опинились в СЖО (4 год.)

Теоретичні основи ведення випадку з внутрішньо переміщеними особами. Етичні засади соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами. Ведення випадку як метод соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в СЖО. Рекомендації до проведення соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в СЖО методом ведення випадку.

Основні поняття: внутрішньо переміщена особа; складні життєві обставини; ведення випадку; соціальна робота.

Семінарське заняття 10. Механізми інтеграції внутрішньо переміщених осіб (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 5

Додаткові: 4, 6, 9

Тема 9. Планування та надання допомоги внутрішньо переміщеним особам, сім'ям з дітьми (2 год.)

Мультидисциплінарний підхід у допомозі внутрішньо переміщеним особам, сім'ям з дітьми. Обставини та потреби внутрішньо переміщених осіб, які необхідно враховувати при плануванні роботи. Форми та методи соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами. Етапи надання допомоги. Типові кроки у взаємодії соціального працівника з клієнтом при зборі інформації, плануванні та наданні допомоги.

Основні поняття: внутрішньо переміщена особа; мультидисциплінарний підхід; мультидисциплінарна команда; форми та методи соціальної роботи; індивідуальна робота; сімейне консультування; тренінги з розвитку життєвих навичок; групи взаємодопомоги і взаємопідтримки; психокорекційні групи.

Практичне заняття 3-4. Програма соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства (4 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4

Додаткові: 1, 5, 6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	2	2	-	-	2	2
Робота на семінарському занятті	10	3	30	2	20	3	30	2	20
Робота на практичному занятті	10	-	-	2	20	-	-	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	66	-	78	-	66	-	78
Максимальна кількість балів: 288.									
288:100=2,88. Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 2,88 = загальна кількість балів.									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Усі завдання виконуються у редакторі WORD у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1,5. Поля з усіх сторін 20 мм. та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Самостійна робота 1. Актуальні проблеми внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства

На основі теоретичних знань щодо сутності понять «біженець», «мігрант», «особа без громадянства», «внутрішньо переміщена особа» та їхнього соціально-психологічного стану визначити актуальні проблеми даних груп отримувачів соціальних послуг.

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 2, 4

Самостійна робота 2. Особливості застосування методів оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства

На основі теоретичних знань щодо сутності та змісту оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства, визначте особливості, переваги та обмеження методів оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства.

<i>Метод оцінювання</i>	<i>Особливості застосування</i>	<i>Переваги застосування</i>	<i>Обмеження застосування</i>

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3

Додаткові: 1, 5

Самостійна робота 3. Послуги, які надаються біженцям, мігрантам, особам без громадянства та внутрішньо переміщеним особам відповідно до їхніх потреб

На основі теоретичних знань щодо сутності та змісту соціальної роботи з біженцями, мігрантами, особами без громадянства та внутрішньо

переміщеними особами визначити, які потреби вони мають та які послуги повинні отримувати дані групи отримувачів соціальних послуг у державних та недержавних організаціях.

<i>Категорія</i>	<i>Основні потреби</i>	<i>Основні послуги</i>	<i>Які організації можуть надавати/надають такі послуги в Україні</i>

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 1, 5, 6

Самостійна робота 4. Рекомендації щодо соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства

Розробити рекомендації для спеціалістів державних та недержавних організацій щодо соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства.

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 2, 5, 9

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування в електронному курсі.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;

- Із вибором декількох правильних відповідей;

- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;

- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;

- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

Виконання тестових завдань – максимум 25 балів (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання – залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 20 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

М	Модуль I	Модуль II	Модуль III	Модуль IV
	Внутрішньо переміщені особи та особи без громадянства як соціальна проблема в Україні	Оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства	Законодавче забезпечення соціальної роботи із внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства	Змістовно-технологічне забезпечення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства
К. б	66 балів	78 балів	66 балів	78 балів
Л	3 (1 бал)	4 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)
Теми лекцій	1-2. Співвідношення понять «біженець», «мігрант», «особа без громадянства», «внутрішньо переміщена особа». 3. Соціально-психологічний стан внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства.	1-2. Визначення та програма оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. 3-4. Методи оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства.	1. Нормативно-правові акти, які містять положення про гарантії, пільги, допомогу внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства. 2-3. Пільги та послуги для внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства відповідно до законодавства України.	1. Специфіка соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами без громадянства. 2-3. Ведення випадку внутрішньо переміщених осіб, які опинились в СЖО. 4. Планування та надання допомоги внутрішньо переміщеним особам, сім'ям з дітьми.
Теми семінарських занять	1. Розмежування понять «біженець», «особа без громадянства», «мігрант» та «внутрішньо переміщена особа». 2. Соціально-демографічний портрет внутрішньо переміщених осіб в Україні. 3. Проблеми внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. (33 бали)	1. Проведення оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства в Україні. 2. Міжнародний досвід проведення оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства (22 бали)	1-2. Удосконалення нормативно-правової бази забезпечення. 3. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. (33 бали)	1. Стан надання соціальної підтримки особам без громадянства та внутрішньо переміщеним особам у державних та недержавних організаціях. 2. Механізми інтеграції внутрішньо переміщених осіб. (22 бали)
Теми практичних занять		1-2. Методи оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб без громадянства. (22 бали)		1-2. Програма соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам та особам без громадянства. (22 бали)
СР	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
МКР	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
Розрахунок		288:100=2,88. Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 2,88 = загальна кількість балів.		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Внутрішньо переміщені особи: особливості реалізації прав та доступу до адміністративних послуг : метод. посіб. для проведення тренінгів / авт. кол.: Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева та ін. ; за ред. Т. А. Крушельницької, О. Ю. Матвеевої. Київ : [б. в.], 2019. 240 с.
2. Дяченко А. В. Механізми інтеграції внутрішньо переміщених осіб в Україні : дис. ...канд. наук з державного управління : 25.00.02. Київ, 2020. 252 с.
3. Методичний посібник з оцінювання потреб ВПО у громадах / авт. кол.: Д. Кобзін та ін. Харків : Харківський інститут соціальних досліджень (ХІСД), 2020. 246 с.
4. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / авт. кол.: М. А. Грудій та ін. ; за ред. Л. С. Волинець. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. 72 с.
5. Трубавіна І. М., Куратченко І. Є. Методичні рекомендації «Сприяння соціальній роботі в умовах гуманітарної кризи». Харків-Бердянськ : ТОВ «Планета-Прінт», 2017. 28 с.

Додаткова:

1. Безгромадянство в Україні : тематичний огляд УВКБ ООН. URL: <https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2021/10/Statelessness-Update-2021-UNHCR-Ukraine-UKR2.pdf> (дата звернення: 18.08.2022).
2. Дуля А. В. Особливості соціальної допомоги особам, які потребують тимчасового захисту в Польській Республіці. *Ввічливість. Humanitas*. 2022. №2. С. 82–88. ISSN 2786-4715; 2786-4723
3. Кульчицький Т. Р. Поняття та ознаки внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Адміністративне право і процес*. 2017. № 1 (19). С. 51–57.
4. Лавер О. Г. Сучасні демографічні проблеми України: біженці, внутрішньо переміщені особи та нелегальна міграція. *Геополітика України: історія і сучасність* : зб. наук. пр. / ред. кол.: І. В. Артёмов та ін. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2018. Вип 1 (20). С. 87–105.
5. Лях, Т. Л. Спіріна Т. П., Лехолетова М. М. Методи оцінки територіальною громадою власних потреб. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* : серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2022. Вип. 1(50). С. 178–181.
6. Лях Т. Л., Лехолетова М. М., Спіріна Т. П., Петрович В. С. Соціально-педагогічна робота з батьками для підтримки ними дітей у воєнний період. *Ввічливість. Humanitas*. 2022. №2. С. 24–30
7. Проблема безгромадянства в Україні: причини виникнення та масштаби. *Благодійний фонд «Право на захист»*. URL: <https://r2p.org.ua/problema-bezgormadyanstva-v-ukrayini/> (дата звернення: 10.01.2022).
8. Рущенко І. П. Великий вихід українського народу (феномен

переміщених осіб 2022 року). *Український соціум*. 2022. № 2(81). С.155–168. ISSN 1681-116X.

9. Pesotska Y. Social rehabilitation and social adaptation internally displaced persons. *Social Work and Education*. 2022. №1(9). P. 89–99. doi: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.22.1.7>

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua/>